

Hukuk Bülteni

Rekabet Hukuku | Türkiye | Ağustos 2020

REKABET KURUMU E-TİCARET PLATFORMLARI HAKKINDA SEKTÖR İNCELEMESİ BAŞLATTI

Rekabet Kurumu, 16 Temmuz 2020 tarihinde internet sitesinde yayımladığı duyuru ile, Rekabet Kurulu'nun 11 Haziran 2020 tarih ve 20-28/353-M sayılı kararıyla, Türkiye'de e-ticaretin hızlı yükselişinde itici güç arz eden çevrimiçi perakendecilik kanalının önemli oyuncularından e-ticaret platformları (e-pazaryerleri) hakkında sektör incelemesi başlattığını kamuoyuna bildirdi.¹ Sektörün yeni ekonominin öncü aktörleri arasında olduğunun vurgulandığı duyuruda özetle, söz konusu sektör incelemesinin amaç ve kapsamı hakkında aşağıdaki bilgilere yer verildi:

- E-pazaryerleri sahip oldukları platform ekonomisi etkileri nedeniyle geleneksel piyasalardan ayrılmaktadır. Rekabet Kurulu incelediği e-pazaryerleri platformları dosyalarında, sektörün farklı rekabet dinamiklerine sahip olduğunu ve bu yönüyle geleneksel yasal çerçevenin öngördüğünden farklı ve karmaşık bir yapı içerdiğini tespit etmiştir.
- E-pazaryeri platformlarının veri sahipliği ve ağ etkilerine bağlı mevcut pazar güçleri ve hem platform sahibi hem de satıcı olmalarından kaynaklanan pazardaki eşanlı rolleri, bu platformların pazar güçlerini kötüye kullanabileceği yönünde endişeler doğurmaktadır.
- E-pazaryerlerinin fiyatlama, platform hizmetleri ve tedarik davranışları yoluyla dışlayıcı ve/veya sömürücü uygulamalarda bulunabilecekleri tüm dünyada sıklıkla gündeme gelmektedir.

¹ İlgili duyuruya şu bağlantı üzerinden erişilebilir: <https://www.rekabet.gov.tr/tr/Guncel/rekabet-kurulu-tarafindan-e-pazaryeri-pl-b792ce1d38c7ea11811c00505694b4c6>

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

- Sektör incelemesi, e-pazaryerlerinin (muhtemel) rekabetçi ve rekabet karşıtı etkilerinin anlaşılması ve bunlara dayanan etkin politikaların kurgulanmasını amaçlamaktadır.

Sektör incelemesi nedir?

Sektör incelemesi, Rekabet Kurumu'nun belirli bir sektördeki rekabetçi dinamikleri ortaya koymak ve rekabet sorunlarını tespit ederek politika önerileri üretmek amacıyla başvurduğu bir yöntemdir. Sektör incelemesi kapsamında Rekabet Kurumu, sektör paydaşlarından bilgi ve belge talep edilmesi, sektör paydaşları ile görüşmeler ve toplantılar yapılması ve anket düzenlenmesi gibi yöntemlerle incelenen sektöre ilişkin veri elde etmektedir. Nitekim Rekabet Kurumu duyurusunda, inceleme kapsamında e-pazaryerlerinin yanı sıra bu platformlar üzerinden alışveriş yapan tüketiciler ve satış yapan firmalar ile bunları temsil eden teşebbüs birliklerinin görüş ve bilgisine başvurulacağı açıklanmıştır.

Sektör incelemeleri kapsamında, ön araştırma ve soruşturmalardan farklı olarak belirli bazı teşebbüslerin davranışları değil, sektörün geneli mercek altına alınmaktadır. Sektör incelemeleri sonucunda soruşturma sürecinin aksine teşebbüsler aleyhine idari para cezası öngörülmemekte ve ihlal tespiti yapılmamaktadır.

E-pazaryerleri Sektör İncelemesinin Kapsamı

İlgili sektör incelemesi ekibinin başkanlığını yapan Rekabet Kurumu 2. Denetim ve Uygulama Dairesi Başkanı Hatice Yavuz, "*E-pazaryerlerinin internet ortamında satıcıları ve tüketicileri bir araya getiren ve bu alışverişe aracılık eden platform*" olduğunu belirterek bu alanda Türkiye'de faaliyet gösteren başlıca e-pazaryerlerine Amazon, Hepsiburada, Gittigidiyor, N11 ve Trendyol'u örnek gösterdi. Yavuz, e-pazaryerlerinin küçük işletmelerin daha çok tüketiciye erişmesini sağlarken, tüketiciler bakımından da daha fazla ürün ve fiyat çeşitliliği sunduğunu belirtti. Diğer yandan bu kazanımların uzun vadede korunabilmesi için e-pazaryerlerinden beslenen tüm rekabetçi ve rekabet karşıtı etkileri anlayabilmenin önemini vurguladı.

Yavuz, ilgili inceleme kapsamında esasen mercek altına alınması beklenen olası rekabet sorunlarını; en çok kayırlan müşteri uygulamaları, platform sahibinin aynı zamanda satıcı olduğu pazaryerlerinde diğer satıcıların liste dışı bırakılması veya görünümünün kısıtlanması, ürün listelemede objektif davranmama, tüketicilerden ve tedarikçilerden temin edilen bilgileri kendi ürünlerine haksız avantaj sağlayacak şekilde kullanma, riski orantısız şekilde satıcılar üzerinde bırakma, satıcılara yüksek komisyon uygulama, satıcıları ilave hizmeti kabule zorlama ile algoritma ve veri kullanımı ile rekabeti kısıtlayıcı anlaşmaları kolaylaştırma olarak özetledi.²

² İlgili açıklamalara şu bağlantı üzerinden erişilebilir: <https://www.hurriyet.com.tr/ekonomi/e-pazarlar-mercek-altinda-41565524>

KOLCUOĞLU DEMİRKAN KOÇAKLI

Rekabet Kurumu, 30 Ocak 2020 tarihinde internet sitesinde yayımladığı duyuru ile dijital ekonomi alanındaki rekabet politikalarını belirlemek amacıyla bir "Dijitalleşme ve Rekabet Politikası Raporu" çalışması başlattığını kamuoyuna bildirmişti. Yeni başlatılan, e-pazaryerlerine ilişkin sektör incelemesi de yine dijital ekonomiyi ele almakla birlikte, odağında e-pazaryerlerinin uygulamaları ve bu uygulamaların rekabetçi etkilerinin incelenmesini barındırıyor.

Sonuç

İnceleme kapsamında e-pazaryerleri ile birlikte bu platformlar üzerinden alışveriş yapan nihai tüketiciler ile satış yapan tedarikçilerin bilgi ve fikirlerine başvurulacaktır. Bu kapsamda hem tüketicilere hem de e-pazaryerlerinde faaliyet gösteren satıcılara yönelik anket uygulamasının olacağı belirtilmiştir. Bu doğrultuda Kurum, sektör oyuncuları ve nihai tüketicilerin de katılımıyla birlikte, sektörün rekabetçilik odağında geniş kapsamlı bir fotoğrafını ortaya koymayı ve bu fotoğraf temelinde etkin ve rekabetçi işleyişi teminen atılması gereken adımları belirlemeyi amaçlamaktadır.

İLETİŞİM

Rekabet Hukuku Danışmanı
Neyzar Ünübol

nunubol@kolcuoglu.av.tr

Av. Ali Tunçsav

atuncsav@kolcuoglu.av.tr